

» Vi har fra den ene dag til den anden mistet vores indtægtsgrundlag. Vores situation er historisk kritisk.

ANNE-LOUISE SOMMER, direktør for Designmuseum Danmark, der vælger at holde lukket til sidst i 2021, i Berlingske

6,2 millioner kroner skete der skade for i forbindelse med bombeangrebet mod Skattestyrelsen i 2019

PÅ KANTEN

I skønhedens og sandhedens tjeneste

Den hollandske regering går den modsatte vej med sin støtteordning, hvor der bruges 550 mio. euro (cirka fire milliarder kroner) på at reducere antallet af svin.

Den hollandske regering betaler nemlig gennem ordningen Pig Farming Closure Scheme svineavlere for helt at standse produktionen, men regeringen betinger sig, at den nedlagte produktion ikke afløses af en ny produktion et andet sted i Holland. Svineavlerens licens til at have dyr inddrages simpelthen, og der udstedes ikke nye licenser andre steder. På den måde sikrer den hollandske regering sig, at antallet af svin i landet rent faktisk reduceres fra cirka 12 millioner dyr til 10,5 millioner dyr.

Så mens den hollandske regering bruger formuer på at bringe antallet af landbrugsdyr ned, så bruger den danske regering mange millioner skattekrone på at øge antallet af landbrugsdyr.

Det vil regeringen fortryde i takt med, at klimakrisen forværres, at biodiversiteten daler endnu mere på grund af dyrkningen af foder til de alt for mange landbrugsdyr, at luft og vand og jord forurenes endnu mere af ammoniak og kvælstof fra kødfabrikkerne, og at naboer til svinefabrikker risikerer at blive endnu mere syge af de giftige stoffer, der siver ud fra staldene.

hente ved afgifter de rette steder og ved indgreb mod de sektorer, der for længe er blevet forkælet - med nedbringelse af selskabsskat, afskaffelse af formueskat - og i årevis har nydt godt af CO₂-udslip, de store virksomheder, landbruget, aktionærerne.

Hvis regeringen omsider begynder at handle - også på klima - vil det have en masse gavnlige effekter. Det vil mindske ulighed og forbedre miljø og sundhed. Befolkningen har vist, at den er klar til at samarbejde om krisehåndtering. Nu må politikerne handle.

IRMINGER: Når vi møder kunsthistorien retrospektivt, er der i enhver tidsepoke navne, som lyser mere op end andre, og som ofte løber med hele opmærksomheden.

Det betyder dog ikke, at der ikke har været andre kunstnere med kunstnerisk kvalitet.

I en secondhand-butik købte jeg forleden et af disse malerier. En flot messingplade viste med al tydelighed, at det var malet af Valdemar Irminger (1850-1938).

Nuancerigdommen og penselføringen fortalte mig, at der måtte være tale om en professionel kunstner.

JEG HAR siden kastet mig over alle mine kunsthistoriske opslagsværker for at få viden om Irminger.

Og jeg skal da lige love for, at han var professionel. Irminger var født i København, hvor hans fader var oberst. Efter præliminærekampen på Efterslægtsselskabets Skole begyndte han i 1867 at få tegne- og maleundervisning under den kyndige historiemaler J.L. Lunds vejledning på Det Kongelige Danske Kunstakademi med afgangseksamen i 1873. Sit første maleri "Gæssene drives hjem" udstillede han i 1875 på Charlottenborg og blev anerkendt som en lovende dyremaler.

FASCINATIONEN af soldaternes liv inspireret af faderens erhverv havde dog siden barndommen interesseret Irminger ikke mindst efter krigen i 1864. Han skiftede fokus og begyndte at male soldaterbilleder og fra Italiensopholdene, som han indledte i 1884-87 i Rom, stammer genre- og dyrebilleder, ofte som dele af fantasikompositioner fra oldtidens arenaer. I 1888 modtog han akademiets årsmedalje for maleriet "Motiv fra børnehospitalet ved refsnæs" og igen næste år fik han samme hæder for maleriet "Fra et børnehospital".

DEN lyrisk fortolkede medfølelse for motivet karakteriserer mange af Irmingers bedste arbejder, også f.eks.

"En tilgivelse" (1892) og "Børnene siger godnat til deres stjerner" (1898), der begge hænger på Statens Museum for Kunst.

Desuden malede han en lang række portrætter af tidens store personligheder, hvor flere kan ses på Frederiksborgmuseet.

To gange modtog Irminger Eckersberg Medaillen. Han rejste første gang til Paris i 1880 og dannede i øvrigt par med billedhuggeren Ingeborg Plockross Irminger (1872-1962), som ligeledes var uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi.

IRMINGER var en livlig og talentfuld kunstner med megen følelse og fantasi, søgende og ikke fuldkommen sikker i sin teknik. Ved siden af maleriet underviste Irminger fra 1906 på Kunstakademiets Kunstskele for Kvinder og fra 1908-20 som professor.

Irminger var desuden medlem af Akademiraadet i 1902-20 og blev Ridder af Dannebrog i 1915.

Det, der slog mig ved første øjekast på Irmingers maleri i secondhand-butikken, var den nænsomme skildring af den danske natur og kultur med et strejf af noget eviggyldigt over sig. Der er desuden noget særegent dansk over landskabet.

Det er, som om Irminger evner både at formidle datidens landarbejderliv og landskabets egenart. Især det sidste stemmer godt overens med Irmingers engagement i Foreningen for National Kunst som bl.a. arrangerede udstillinger med nationalt fokus.

SOM yngre var han medlem af foreningen Bogstaveligheden, der i 1880-82 fungerede som selskabelig forening og støttekreds for de yngre radikale intellektuelle, hvor Viggo Johansen (1851-1935) synes at have stået Irminger nærmest. At Irminger var en aktiv deltager i det intellektuelle miljø i datidens København med stort udsyn og sans for mangfoldighed vidner venskabet med forfatteren Amalie Skram (1846-1905) om. Sammen mødtes de i kredsen med bl.a. Georg

Brandes, Michael Ancher, P.S. Krøyer, Pietro Krohn, Harald Høffding, J.P. Jacobsen og mange flere.

MIT første møde med Skram var et uddrag af hendes debutroman "Constance Ring" fra 1885 i gymnasiet. Det må have gjort indtryk, for da jeg havde sommerferiearbejde i Norge i sommeren 1985 og på weekendtur til Bergen fotograferede jeg bronzeskulpturen af Amalie Skram, skabt af billedhuggeren Maja Refsum i 1949, der er placeret i bydelen Nordnes.

Skram havde en utryk barndom i Bergen. Faderen var småhandlende, men gik fallit, hvorefter forældrene anbragte den 17-årige Skram i et ægteskab med den ni år ældre skibskaptajn August Müller.

EFTER 13 års ulykkelig ægteskab opnåede hun til samtidens forargelse skilsmisse. Hun brød med den kristendom, hun var vokset op med, og blev optaget af socialisme, fritænkning og kvindesag. I disse år begyndte hun at skrive. I februar 1877 skrev hun en anmeldelse af "Fru Marie Grubbe", som blev trykt i "Bergens Tidende". Herefter fortsatte hun med at skrive artikler, anmeldelser og debatindlæg i aviser og tidskrifter. Det blev til en litte-

» Det er, som om Irminger evner både at formidle datidens landarbejderliv og landskabets egenart.

rær debut i 1882 med fortællingen "Madam Høiers Leiefolk", som vakte opsigt på grund af de detaljerede gengivelser af fattigdommens uhumskheder. Efter adskillige år som enlig mor giftede hun sig i 1884 med den danske forfatter Erik Skram og flyttede til København. Det var under det komplicerede ægteskab der endte med skilsmisse, at Skram skrev til Irminger og bad om hans venskab, som han imødekom.

BREVVEKSLINGEN findes i det Danske Rigsarkiv. Det første brev er dateret 23/2 97 og indledes således:

"Kjære hr. Irminger! Jeg har drømt om Dem tre nætter i træk, og har om dagene måttet tænke så meget på Dem. Nu kan jeg ikke andet. Jeg må skrive et par ord til Dem.

Hvad jeg egentlig vil skrive, ved jeg ikke.

Jo, det er dog vistnok dette, om vi ikke kan prøve på at bli venner, vi to. Sådan i al naturlighed og fredelighed. Bliv nu ikke hverken forun-

dret eller bange for dette besynderlige brev....."

Når jeg fascineres af både Irminger og Skram er det især pga. to store personligheder mod på og evne til at møde hinanden som ligeværdige i et venskab hvor man inspirerer hinanden og tager del i hinandens sorger og glæder. I en verden hvor parallelsamfund lever i bedste velgående, giver brevvekslingen fornyet håb om at mennesker i forskellige livsverdener kan mødes i respekt og forståelse for hinandens univers. Irminger altid på jagt efter skønheden, Skram altid i sandhedens tjeneste. Tænk at et maleri kan afstedkomme så meget. Nu vil jeg gerne se flere malerier af Irminger, og læse mere af Skram.

MARIA STENSGÅRD POULSEN

fra Nibe er lektor i gymnasieskolen. Cand.mag. i kunsthistorie og dansk fra Aarhus Universitet i 2009. E-mailadresse: maria.stensgaard@hotmail.com. Hjemmeside: maria-stensgaard.dk.

